

Jävla vitskallar!

Jävla vitskallar! av Daniel Velasco,
dokumentär från SR som sänds i en förkortad version för UR

Avnr 41501 ra 1
Tid: 34min 38 sek

Daniel Velasco

är född 1973 och har sina rötter i både Sverige och Spanien och har också studerat i båda länderna, senast journalistik på Stockholms Universitet. Han har varit engagerad i miljörörelsen i Sverige, men sedan 1999 har han arbetat med att bevaka ungdoms- och integrationsfrågor på Radio Stockholm. Han belönades med Ikarospriset 2003 och Stora Radiopriset 2002 och 2003.

Om Jävla vitskallar!:

"Dom måste ta seden dit dom kommer. Dom måste lära sig språket. Passar det inte kan dom åka hem".

I Sverige, liksom i flera andra europeiska länder har främlingsfientliga och rasistiska argument spridit sig och vinner politisk mark.

Daniel Velasco är med sin halvspanska bakgrund andra generationens invandrare i Sverige.

Han har gjort dokumentären "Jävla Vitskallar" som handlar om den stora grupp svenskar som flyttat till Spanien. I dokumentären vänder han på perspektivet och beskriver svensken utifrån att själv vara invandrare. Han belyser dom problem svenskarna ställs inför i sitt nya hemland på ett sätt som skapar och en skrämmande skrattspegel för alla med främlingsfientliga åsikter och en tankeställare om att det är lättare sagt än gjort att ta seden dit man kommer.

"Åk hem jävla utlänningar" står det sprayat på den mur som omger Svenska Skolan i Fuengirola i södra Spanien, men texten är skriven på spanska och de utlänningar som åsyftas är svenskarna, en av Sydspaniens största etniska invandrargrupper.

Många av Svenska Skolans elever får underkända betyg i både spanska och svenska. Ofta hamnar de i bråk med helspanska ungdomar trots att de själva är födda i Spanien eller har bott där större delen av sina liv.

Jävla vitskallar!

Jävla vitskallar!

Av Daniel Velasco

/sori exteriör/

Engelsk speaker: The Mounted Band of the Royal Lifeguards Dragoons is one of three conscript military bands in Sweden and we are in Fuengirola – the reason of a tour in Spain in Costa del Sol.

/klockor – ny atmosfär – interiör/

Lena: Knäpphund!

/vattenspolning/

Lena: /till hunden/ Ja, du är så duktig! Timothy!

Tim: Det är mammas... /Lena skrattar på avstånd/ Mamma som har...

Lena: /skrattar på avstånd/ Jamen det tycker jag är lite roligt.

Tim: På andra sidan står det never mind...

Lena: Har du sett vad som står på andra sidan då?

Tim: Never mind the dog, beware of the owner! Och så står det "Stoppa invandringen"!

*Lena: Det där är ganska roligt för då var det en som kom här och så står han och läser: Stoppa invandringen!
Jamen du är ju också invandrare, sa han. Jamen det är det som är det roliga med den där, sa jag, med den där.
Jaha. Jaja, jaja liksom.
Ja, det där det vet jag inte. Det tyckte jag var lite roligt också. Vi vill inte bli spanska.
Det reagerar folk för nämligen. – Varför har du satt upp det? Det var i nån av tidningarna. Jag vet inte i vilket sammanhang. Det är inte riktigt sant men...
Det är lite roligt.*

/ny atmosfär/

Speaker: Vi ska fortsätta med ett stycke som är litet för oss nordbor spanskinfluerat. Det är rockgruppen Queen men bearbetat av en av musiksoldaterna till brass band set.

/musik/

Annonsören: Dokumentärredaktionen sänder "Jävla vitskallar!" ett program om invandring och segregation av Daniel Velasco.

Jakob: Dom tycker inte om svenskar och nordeuropéer och sånt, det är ena jävla rasister härnere.

Jävla vitskallar!

Carl Johan: Dom kallar oss rubios. Och det är typ – det man säger på svenska "Svartskallar". Fast det är tvärtom.

Jakob: Det är alltså... Dom håller på här: Stick till ditt eget land! Och ja "Rubio!" och en massa sånt skit om att ja...

Tim: Men det är väl som i Sverige. Det är väl mycket rasism i Sverige också. Så – det är väl samma sak.

Margita Norrman: Dom tycker att dom tar för sig alldeles för mycket här nere. Inte visar respekt och...
Det blir ju lite att Svenska Skolan ligger med en stor mur omkring sig och det blir ju på nåt vis att man packar in svenskarna där och där utanför går liksom spanska ungdomar och dom får liksom aldrig nån chans att träffas.

/musik/

Iny atmosfär. Prassel – Tims och Lenas röster på avstånd – katt jamar – "Har vi rödbetssallad här...!"

Tim: Jag kom hit ... vad är det... fem år sen. Och vi... mamma bestämde sig helt plötsligt för att vi skulle flytta till Spanien. Så vi packade ned det mesta i en bil. Det andra lät vi våra bekanta och syskon ta på vinden och det. Vi hade en rottweiler som vi tog med oss då också, en hund alltså.
Sen åkte vi... bilade vi genom Tyskland, Holland och Frankrike... rakt ner. Och då hade vi hyrt ett ställe som uppe i.. Mijas. Jag minns inte så mycket. Det är mindre våld och svartsjuka och grejer däruppe. För det var inte lika mycket turister har jag för mig.
Sen började jag Svenska Skolan och... Det kom fyra andra killar samtidigt som mig. Det är bra. Vi är fortfarande väldigt bra kompisar.

/musik/

Reporter: I en liten lägenhet i ett höghusområde i Fuengirola, ett par mil utanför Malaga i södra Spanien bor Tim tillsammans med sin mamma Lena och ett antal katter och hundar.

//ljud från djuren i bakgrunden/

Dom tillhör en av dom största etniska invandrargrupperna i södra Spanien. Mellan 30 och 40 000 av Spaniens invandrare är födda i Sverige. Dessutom finns många andra generationens invandrare med svensk bakgrund. Ungefär 25 000 av dom svenska invandrarna bor på Costa del Sol.

/musiken bort/

Lena: Varför flyttade vi ner till Spanien? Jag har alltid haft en dröm om att flytta till Grekland. Jag älskar Grekland och har varit där på semester några gånger. Jag har närt den där drömmen väldigt, väldigt länge... Men sen har jag då... Sen fanns det då ingen svensk skola i Grekland alltså. Eller jag hittade ingen svensk skola i Grekland.
Sen skulle jag och en dotter åka på semester och då hamnade vi uppe i Mijas. Det är en vit bergsby som ser ut som de grekiska byarna va. Och då

Jävla vitskallar!

kände jag nämen gud, här vill jag bo i den här vita bergsbyn. Man såg havet. Det var jätteunderbart.
I december då.. det var inte så många månader senare så hade jag ordnat då så då flyttade vi.

Reporter: Det här med svensk skola, varför var det så viktigt att det skulle vara en svensk skola?

Lena: Ja, för det första så hade ju Timothy lite talan då själv då, han ville gå i en svensk skola. Och sen tyckte jag då att om man rycker upp ett barn då som är 10–11 år då från dom kompisar och den miljön och allting liksom och sen ska han komma till ett främmande land och börja i en skola där han inte förstår språket, och... liksom jag tyckte att det vart för mycket. Jag tyckte att det var... Ja, på nåt sätt ville jag väl behålla lite av det svenska i alla fall då fast vi flyttade utomlands va.

Reporter: I Fuengirola – eller Funkan som de svenska invandrarungdomarna säger – bor många olika invandrargrupper. /klocka slår/ Men staden delas huvudsakligen upp i tre områden: den spanska delen, /klocka slår/ den engelska och den svenska.
I de svenska kvarteren ligger Svenska Kyrkan och svenska affären Tre Kronor. Där finns svensk sjukvård och svenska tandläkarmottagningar. Trötnar de svenska invandrarna på den stora svenska restauranten 51:an /klocka slår/ och den svenska Sibyllakiosken så finns det flera svenska föreningar som dagligen serverar svensk husmanskost. Det finns två lokala svenska tidningar /klocka slår/ och svensk radio.

Kvinnlig radoröst: Club Nordico i Fuengirola, som ligger på Calle Maria Vega Sanchez nr 9: Ja imorgon är det torsdag, imorgon är det ärtsoppa och pannkakor och till dom som önskar så är det varm punsch.
Och nästa lördag den 2 november rekommenderar vi en live-konsert med Kari Sjöstrands orkester, som spelar och sjunger Evert Taube, Olle Adolphson, Cornelis Vreejswik, folkvisor och jazz. Även icke-medlemmar är mycket välkomna!

/barnröster/

Reporter: Mitt i de svenska kvarteren i Fuengirola, bakom en vit mur med ett högt stängsel ovanför, ligger Svenska Skolan. Den har funnits där sen 1969, men de senaste fem åren har antalet elever nästan fördubblats. Tim och hans kompisar Karl Johan, Josef och Jakob är alla 15 år gamla – dom är några av de 250 elever som går på skolan. För att komma in på skolgården måste de kunna en speciell kod. För till svenska skolan är bara de svenska eleverna, deras föräldrar och skolpersonalen välkomna.
Ibland får vaktmästaren, en av dom få helspanjorer som jobbar på skolan, ta några burkar vit målarfärg med sig och gå utanför muren, för att måla över det klotter som spanska ungdomar gjort sig skyldiga till.

Carl Johan: Det står "hijo de putas" och "rubios" och allting på murarna ibland.

Jävla vitskallar!

Reporter: Är det nån som har sprayat då eller?

Carl Johan: Ja, sprayat ner muren.

Tim: Dom typ gillar inte turisterna och så, fast dom livnar sig på turisterna alltså.

Jakob: Men vi är ju inga turister...

Tim: Nej, men dom tror ju det ändå.

Jakob: Dom tycker inte om svenskar och nordeuropéer och sånt, dom är ena jävla rasister här nere. Värre än Sverige.

Tim: Dom enda riktigt bra spanjorerna jag har träffat det är såna som är som oss typ, skejtare och rappare och sånt. Det är dom enda som är normala.

/musik/

Reporter: Är ni lite så, skejtare och rappare?

Tim: Dom flesta håller på med rapp eller skejtar och åker inlines eller målar graffiti och så.

MUSIK/RAPP: *Visst är det skillnad på ett liv bland parasoll och ett bland paraplyer.
Här å är man sig att vidga sina vyer.
Det är väl roligare att bjuda upp en tjej och dansa sexig salsa, än att dansa vals va?*

*I Sverige snackar dom om höga krav och börsnedgångar,
men här snackar vi om vackra hav och solnedgångar.
Hemma plågas dom av snöstorm och tröjor av ull,
här njuter vi av het sand och vodka red bull.*

Reporter: Men har ni gjort nånting mot spanjorer då nångång?

Karl Johan: Nej...

Josef: Det är typ bara försvar, om dom gör nånting. Det är typ bara när dom går på oss så brukar vi typ bara putta bort dom, vi brukar inte slå dom eller nånting, bara få bort dom.

MUSIK/RAPP: *(...men det är klart, livet är inte lätt där vi bor,
nej, jag berättar en historia så att ni kan tro mig.
Vår familj var ute och gick, vi skulle ta oss nåt att äta,
månen sken, havet glittrade,
kvällen var het med en sval bris,
jag blev sugen på get eller späd gris.)*

Jävla vitskallar!

*Från ingenstans kom ett ungdomsgång som var ute efter problem
Jag var redo för slagsmål jag hade med mig Ipren (?).
Det var spanjorer som stjal och skriker "puta",
men mig kunde dom inte röra, mig kunde dom inte hota.
Dom tjöt i falsett, som Knatte, Fnatte och Tjatte,
för jag är backad av hårda grabbar som Patrik och Matte.*

*(Till slut kom vi helskinnade fram till restaurangen.
Vi satte oss ner och pustade ut.
Jag beställde scampi som inte gick att skala,
Och sen tog vi en taxi hem och sket i att betala.
Den kvällen blev jag lös i magen,)
Öh! Livet är hårt på strandpromenaden...
Aha! på strandpromenaden.*

(Det finns inget dåligt väder)

Spansk flicka: –Mientras ni lo roben ni hagan cosa chungá, que hagan lo que quieren...

Reporter /översätter/: Svenskar? Ja, dom får väl komma hit och köpa lägenheter och göra vad dom vill, så länge dom inte rånar oss och slåss, säger en spansk flicka som står nere på strandpromenaden med sina kompisar. Är det svenskarna som rånar spanjorer?

Spansk flicka: Roban mucho.../

Reporter: Ja, dom rånar ofta. Mig har dom bestulit två gånger, säger hon. På stranden när hon var och badade tog dom hennes saker. Visserligen såg hon inte precis hur tjuvarna såg ut men hon tror att det var svenskar, för *sånt gör dom, "rubios"*.

/Spansk kille/: Och om det nu händer att spanska ungdomar rånar svenskar nån gång så är väl det inte mer än rätt, så som svenskarna kommer hit och betar sig. Rånar dom mig...

/Spansk flicka/: ...så rånar jag dom.

/Spanska ungdomar/: Vi är trötta på svenskarna och på att dom inte lär sig spanska. Men egentligen vet vi inte så mycket om dom, säger en kille.

/Spansk kille/: Vi vet inte om dom är bra eller dåliga människor eftersom dom inte kan prata spanska och därför inte går att lära känna. Men det här är Spanien och inte Sverige och här pratar man spanska.)
Svenskarna integrerar sig inte tillräckligt i det spanska samhället.

Jävla vitskallar!

/Spansk flicka/: Dom stänger in sig och umgås bara med folk från deras eget land, oss vill dom inte veta av. (Dom som kommer till Spanien måste kunna anpassa sig och lära sig spanska, annars kan dom åka hem till sitt land.)

/Spanska ungdomar/: Och svenska skolan då? Vad tycker dom om den? Åh, det är bara för svinaktigt.

/Spanska ungdomar/: Här ska man lära sig spanska och gå i spansk skola. Svenska skolor kan dom bygga i Sverige. Det här är Spanien, kollega.

/Spanska ungdomar – tonas ut/

Margita Norrman: Dom skriker ju en massa efter dom och tycker liksom "Stick hem!" och liksom dom tycker att dom tar för sig alldeles för mycket härnere och inte visar respekt och...
Dom slår ju ner och rycker ifrån varandra både mobiltelefoner och portmonnärer och... Det finns liksom ingen förståelse.

/bordtennis på avstånd/

Reporter: Margita Norrman jobbade tidigare på Svenska Skolan. Hon ville göra något åt dom konflikter som finns mellan svenska och spanska ungdomar i Fuengirola. Eftersom hon inte fick några bidrag öppnade hon i våras för egna pengar en ungdomsgård i Fuengirola. Tanken var att alla ungdomar med spansk, svensk eller annan bakgrund skulle få komma dit och lära känna varandra bättre.

Margita Norrman: Ja, det är alltså motsättningar därför dom kan ju inte kommunicera med varandra. (Dom får liksom aldrig nån chans att träffas. Det blir motsättningar) För skulle det hända nånting så kan ju inte kanske föräldrarna ens prata med dom spanska ungdomarnas föräldrar heller. För det ser vi ju lite grann här nu att nere på ungdomsgården när man ska ha föräldrar som ska komma, dom kommer liksom inte ner och visar sig, dom är så rädda att konfronteras med språket och då är det bättre liksom att bara låta allting passera. Tyvärr är det många föräldrar inte vet vad deras ungdomar håller på med. Därför de vågar sig ju inte ut. De kan ju inte kommunicera.

Salvador Palomo: */pratar spanska/:*
Bueno pues, yo soy Salvador Palomo y trabajo en proyectos....

Reporter: Salvador Palomo jobbar med integrationsfrågor på Malaga kommun. Han oroas också över dom konflikter som uppstår mellan svenska och spanska ungdomar på Costa del Sol. Och han planerar nu att öppna en ny ungdomsgård inom ramen för ett integrationsprojekt, där svenska ungdomar ska få chansen att ta till sig det spanska samhället och lära känna helspanska ungdomar. För enligt Salvador Palomo är svenskar en svårintegrerad grupp.

Salvador: *La propria cultura*

Jävla vitskallar!

Reporter: I den svenska och skandinaviska kulturen finns en stark tendens att umgås och stänga in sig inom den egna gruppen, och den enda kontakt svenskarna har med spanjorer är ytlig, dom lär inte känna spanjorerna på ett djupare plan.

Salvador: *El esfuerzo...*

Reporter: Svenskar gör sig ingen ansträngning att integrera sig och det gäller visserligen inte bara dom. Engelsmännen kanske också stänger in sig i sin egen kultur,

Salvador: *Pero el escandinavo lo cumple...*

Reporter: ...men skandinaverna gör det på ett mycket nitiskt sätt.

Salvador: *Tienen su propia escuela, tienen sus propios...*

Reporter: Dom har sina egna skolor, sina egna tidningar, dom har sitt eget sätt att umgås och det håller dom fast vid hårt.

Salvador: *Tienen su propia formula de relación...!*

Radioröst: Och medlemmar i AHN och Club Nórdico som vill måla tillsammans hälsas välkommen till AHN-lokalen fredagen den 25 oktober klockan 14 och det här gäller alltså AHN och Club Nórdico i Almenecar. Ta med dina målarsaker. Och alla nykomna och gamla nordbor är välkomna till vår lokal. Adressen är....

/kattljud/

Lena: Jag tänkte på det här med olikheter och det här med att anpassa sig, jag menar som bara en sån här grej nu som när jag ska diska. I Spanien har man en diskho! Jag menar var sköljer man nånstans, va? Jag menar bara en sån grej, det är såna grejer hela tiden alltså. Var sköljer dom? Jag menar då måste man ju ha en balja också liksom. I Sverige har du ju två hoar eller hur?

Ja, det är ju såna här smågrejer hela tiden alltså. Nu har jag ganska mycket humor alltså, jag kan ju se det ro... aj!... det roliga i det. Men... /till katten:/ Och så går du ner från bänken! Men... Dom här små bagatellerna va som är så irriterande, va? Och min dotter hon flyttade in i ett nytt hus, precis nybyggt hus, och då tror man ju att där har dom kommit på det att man behöver två diskhoar, men nä, det var så här...

Och sen, en annan grej då, i Sverige t.ex. har du ju en avrinningskant så här va, det finns inte heller, så att diskar du så har du allting på golvet. /Skrattar/ Så man får inte va så noga... nä... /suckar/ ...det är dom små roliga detaljerna...

Reporter: Finns det positiva detaljer?

Lena: Jaha, ja men det finns det ju, jo men det är ju det här att det är friare och att det är inte så himla... det är inte så... vad heter det... mycket regler och förbud, så att man får väl ta det ena med det andra va. Så att det är klart det finns.

Jävla vitskallar!

Det är väl just det här att det görs skillnad på utlänningar och svenskar med poliser och det, jag menar man vet orsakerna men... Är man med om en bilolycka och är utlänning då har man inte en chans även om man är helt oskyldig. Jag hade en norsk väninna som... en moped körde rakt in i henne när hon stod stilla och det vart hennes fel i alla fall alltså, fast hon stod still.

Så att, det är ju en skräck. Och jag vet inte om du har tänkt på hur dom kör mopederna här alltså, och utan hjälm och... ja, och ligger då i högerfil om en när dom ska svänga till vänster liksom, så att man inte någon.... det är en gåta.

Ja det är hemskt alltså. Och Timothy vill ta mopedkörkort, men jag försöker... vad heter det, spjärna emot in i det längsta. /skrattar/

Ja, dom kör nåt förskräckligt alltså. Dom kan inte köra bil heller, spanjorerna. Där får du en till nackdel då, och ser du nu när jag diskar alltså: allt är blött sen! /skrattar/

Och rondellkörning har dom inte en aning om vad det är för nånting.
/skrattar/

/musik tonas upp/

Nej, nej, vädret är fint hörru du /skrattar/. Det är underbart väder. Så man ska väl inte klaga egentligen /suckar/.
Nä...

*MUSIK/RAPP: Välkommen hit
Har du sand mellan tårna? Livet är hårt.
Har din glass börjat smälta? Livet är hårt.
Har du köpt en klänning men är för tjock för att ha den?
Livet är hårt på strandpromenaden...
Börjar du bli flintis? Livet är hårt.
Är du på Amris kafé? Livet är hårt.
Kommer du inte in på diskoteken här i staden?
Livet är hårt, aha.*

Jakob: Vilka är det som ska ut?

Micke: Hela högen alltså...

Reporter: Vart ska ni nånstans nu då
Tim: Old London. Old London Bar. En...

Micke: Gamla London på svenska.

Tim: Det är billigt att...

Jakob: ...billigt att köpa kola.

Jävla vitskallar!

Tim: ... att bli asfull där.
/skratt/

Jakob: Är det sant att Anders ska vara med?

Micke: Jaa. Snacka om...

Tim: Micke, du har din jacka, dina tröj....

/discoatmosfär/

Tim: Fredagarna brukar vi vara ute och ta en, två, tre öl, fyra. Och... så gör vi inte så mycket mer på den kvällen utan vi går omkring... går in på diskon och grejer oftast.

/Killar snackar: *Du dricker som en djävla kärring! – Ja, men där är ju inte min. – Nej, det är min! – Jaha! – Okej!/*

Tim: Förra helgen drack jag ett par öl... bara.

Reporter: Ett par öl?

Tim: Ja. Ett par öl. En tio stycken nånting.

Reporter: Tio?

Tim: Ja, jag vet inte. Jag räknade inte. Men... det har hänt... två gånger... när jag vart medvetlös. En gång när jag... drack – vi var ett par stycken och så drack vi lite vodka och så, och så trillade jag nerför en trappa och slog i huvet och sen minns jag inget mer.
Så då har det inte hänt. Om man inte minns det så... gills det inte.

Jakob: Det är alltid... Det är det som är det roligaste med såna här kvällar. Det händer alltid nåt sånt här.

Carl Johan: Såg ni?

Jakob: Alltså, allt möjligt från... att vissa blir så jävla fulla så dom inte klarar att stå upp...

Tim: Kommer du ihåg den där killen med barjonett?

Jakob: ...så man måste bära ut dom... man ser dom som bara ligger döda på stranden så att...

Jävla vitskallar!

Tim: Dom försöker hänga upp henne. Hon är ju så jädra full så dom... när dom drog ut henne från Old London... så nu försöker dom hänga henne på moppen. Och pappan ska köra iväg med henne.

Tjej: Vill ni ha cigg?

Killarna: Jaa.

Tjejen: För jag snodde nåns cigarettpaket.

Tim: Kolla. Och hon hänger på honom. Hon trillar inte av.

Tim /näral: *Det kom ner en tjej – som var på skolan idag då. Hon... slutade skolan förra... innan sommaren då – och började på ett gymnasium i Sverige. Och hon sa att det inte alls var lika mycket som här. Det är inte alls lika roligt att gå ut. Så... det är nog mer alkohol här, och så är det lättare att få tag i och man kan gå på barer och diskon och allt här.*

Tjejen /med kompis/: Ja, dom har bjudit mig på Tequila och det kostar bara 1 euro på... där borta...
El Grifo heter det. Mitt emot Old London.
Jag reklamerar det. Så det är bra. Dit kan man dra.
/stökiga ungdomsröster, skratt/
Micke! Du skulle bjuda mig på en öl! Mikael, snälla jag vill ha en öl! Du sa att du skulle bjuda mig.
/fnitter/

Micke: Du, hur gammal är du? Tretton?

Tjejen: Jag är arton.

Andra tjejen: Arton! Jag trodde du var tio år. */skratt/*

Tjejen: Jag har lov att dricka alkohol.

Reporter: Vilka var det där då?

Micke: Det där va... två kompisar till min syrra.

Reporter: Hur gamla är dom då?

Kille: Dom är... Vad är dom? Fjorton, tretton. Tretton år gamla.
Det är så. Man är ute tidigt här, liksom. Det är en helt annan sak än i Sverige.
Det blir så.
Jag vet inte, Spanien är så. Man är uppe senare och... yngre åldrar. Och dom serverar alkohol till... i princip vem som helst.

/diskomusiken och sorlet tonar bort – katt jamar/

Jävla vitskallar!

/baratmosfär/

Reporter: Går du också i Svenska Skolan kanske?

Flicka: Nej.

Reporter: Gör du inte?

Flicka: Nej. Jag går i spansk skola.

Reporter: Gör du det?

Flicka: Ja.

Reporter: Varför det?

Flicka: För att jag inte kom in på Svenska Skolan.

Reporter: På en av dom barer där svenska ungdomar möts på helgerna träffar jag Evelyn. Hon är femton år och har nyligen flyttat till Spanien. Hon är en av många som inte kommit in på Svenska Skolan på grund av platsbrist. Hon har istället tvingats börja i en spansk skola. Och när jag frågar henne samma fråga som jag ställt Tim och hans mamma blir hon tyst:
Varför är det så viktigt att gå i Svenska Skolan då?

Evelyn: Det vet jag inte.

Micke: Dåligt!

Evelyn: Nej, vad ska jag säga då?

Kille: När han sitter här med mikrofonen måste du ju svara på vad han säger, eller hur?

Evelyn: Ja, vad ska jag säga? Vad är det som är bra med att gå i Svenska Skolan?

Killar: Men berätta!
Men det kan ju inte hon veta eftersom hon aldrig har gått där!

Tim: Hon går inte i Svenska Skolan, hon går i Spanska Skolan!

Kille: Ville inte du komma in i Svenska Skolan?

Evelyn: Joo.

Jävla vitskallar!

Kille: Men berätta hur du sökte in bara alltså, för det har inte ens jag hört!

Evelyn: Vaddå – vi sökte in då lovade innan när – det var den andra rektorn – så sa hon att jag skulle komma in, så åkte vi ner här, så kom jag inte in, så blev det spansk skola i vilket fall.

Reporter: Hur är det då tycker du?

Evelyn: Ikör igen! Det är svårt eftersom jag inte pratar spanska men... det är ändå... det är bra för jag kommer lära mig det snabbare och så där, men det är ändå svårare i början och det är svårare att skaffa kompisar och... komma in och så med dom svenska och så där.

Reporter: Hur tycker du att du blir mottagen då av dom spanska eleverna?

Evelyn: Bättre än vad jag trodde faktiskt för jag trodde att dom skulle vara väldigt mycket att... i och med att jag var svensk och så där – att jag inte skulle bli accepterad och så, men dom var jättesnälla faktiskt.

/bilnycklar – urstigning ur bil – bildörr – steg och syrsor/

Evelyn: Så nu är vi ute i mitten av ingenting.

Reporter: Utanför den vita bergsbyn Mijas bor Evelyn, hennes mamma Carola, styvpappa Tonny och nyfödda lillebror Noah. Dom har flyttat från dom svenska kvarteren i Fuengirola till ett område där det bor fler spanjorer.

/ekande dörr – bakgrundsljud från TV/

Tonny: Ja för min del så hade jag fått jobb härnere innan jag åkte ner. Och det var väl det som gjorde räddningen att man klarade sig härnere. För jag hade tänkt att åka ner utan att ha nåt jobb och tro att man kanske hittar det på vägen när man var härnere. Men jag har ju förstått /bablyjud/ att det är ju den viktigaste biten när man flyttar ner att man har ett jobb.

Reporter: Hur var det med skola här då? Och Evelyn.

Tonny: När vi väl kom ner och vi kom in i systemet i... på Svenska Skolan så fick hon ingen plats i skolan. Det fanns ingen plats för henne. Däremot Spanska Skolan tog emot oss med... utan problem. När vi väl kom dit och fått klart med vilka papper och sånt hon behövde så har dom verkligen ställt upp. Fastän Evelyn är den första som går i den skolan i alla fall – 200 elever – som inte kan nån spanska från början. Så jag menar det är inte så lätt att komma in i det systemet så fort.

Vi tänkte ju mycket på Evelyn att det är tufft att åka till ett annat land när man är 14 år och där får hon svenska kompisar och hon får lära sig spanskan i den svenska skolan också. Men det var väl egentligen kanske också min egen lättja och lätthet att... Svenska Skolan där kunde jag förmedla mig. Men när jag började med Spanska Skolan så tog det ju emot för jag fick ju

Jävla vitskallar!

jobba med hjärnan och med dom spanska ord jag kunde för jag kan ingen spanska själv.

Men idag är jag ju glad över att vi gick igenom den pärsen. /hostning/
Och det märker jag ju på Evelyn också att visst har det varit jättetufft för henne i Spanska Skolan, men hon går ju snart om oss när det gäller... både att kunna mycket om Spanien och även det spanska språket. För hon berättade igår att de har ett tema i skolan där ungdomarna försöker lära henne lite grann om Spanien och såna saker. Saker som ingen berättar för oss. Om inte vi tar reda på det själv. Så hon lär ju gå om oss ganska fort.

/babyjud/

Carola: Jag var väl mest rädd för att Evelyn skulle bli jätteensam för att hon inte fick några kompisar. Eftersom dom inte kunde prata med varann. Men så har det inte blivit.

Reporter: Vad säger du då? Var du rädd att dom liksom skulle tycka illa om dig för att du var svensk?

Evelyn: Ja, i början var det väl det för att man hörde mycket från andra och så där men... redan på första dan så fick man liksom kompisar eller... dom tog kontakt med en och har frågat jättemycket om hur det är i Sverige och svenska systemet och så där.
För att jag får ju ändå liksom språket snabbare än dom kanske på Svenska Skolan.

Carola: Dom på Svenska Skolan dom håller ju sig till varandra bara. Det blir ju en mycket bredare syn på hela landet . (Både när det gäller människor och ja... allt.
Och sen att det är hårdare regler det... gör väl inte nåt. Här börjar dom nio och blir inlåsta till halv tre. Och hon kan inte gå hem när hon vill utan då måste vi åka dit och skriva på ett papper och hämta ut henne.)

Tonny: Jag... har insett hur tufft det är... att komma till ett land – att komma då till Sverige och inte kunna ett ord svenska. Jag menar det har jag tyckt att: Jamen då får ni väl lära er svenska då!
Jamen nu får jag samma svar – eller... påstående när jag säger att: Nämen jag har inte lärt mig spanska. – Nämen då får du väl lära dig den! /Hostning/
Jag kan inte lära mig den just nu! För jag har insett att det tar tid innan man kan ta den energien till att lära sig språket. För det har varit så mycket annat med skolor och... hus och byråkratien och alltihopa det här. Så man kan inte ställa krav som är omöjliga.

Reporter: Varför är det så svårt att lära sig spanska då?

Jävla vitskallar!

Carola: Nää, det är ren lättja egentligen. Från mitt håll i alla fall. För nu... inte förrän nu känner jag att jag skulle vilja kunna det. Innan har det inte varit så viktigt. Men nu vill jag det.

Reporter: Varför var det inte viktigt innan då?

Carola: Nämen då höll vi oss ännu mer till svenskarna. Nu bor vi i en mindre by... och då tycker jag att det gör ännu mer... Ja som – eller som när jag ska hämta Evelyn på skolan och inte kan prata med personalen där.

Eller när man – bara så enkelt som när man åker buss så har det vatt jättekul att kunna skvalprata med den som sitter bredvid. Men det kan man inte.

Så att... jag saknar den sociala biten, så därför tror jag att jag kommer till att lära mig det. Evelyn lär oss det snart.

/uteatmosfär med barnskrik/

Reporter: Om ni skulle liksom läsa vidare här i Spanien då på något universitet, skulle ni klara det?

Tim: Då måste vi komma upp i den högsta spanska gruppen och få bra betyg utav henne, och det är Elvira, våran spanska lärare, och sedan så... då får vi söka in till spanska universitetet.

Reporter: Är det många som klarar det då?

Kille: Det beror... Det beror ju på hur länge man har bott här och så.

Ny kille: Det finns ju bra universitet och sånt här i Spanien men det svåraste är ju språket då.

Reporter: Men – ni hade inte tyckt det varit bra att gå i en spansk skola då från början så ni kunde liksom – perfekt spanska.

Kille: Nej! Det är som sagt... Vi kommer tillbaka till den frågan innan att många spanjorer inte tycker om svenskar. Speciellt då killar alltså: spanjorkillarna tycker inte om svenska killar med mera nordeuropéer och så. Alltså jag tror inte det skulle vara särskilt populärt.

Reporter: Av dom svenska invandrare som gått ut 9: an i Svenska Skolan i Fuengirola är det bara en bråkdel som har så pass bra betyg i spanska att dom kan läsa vidare på ett spanskt gymnasium.

Dom senaste fyra åren har 21,2 % så låga betyg i kärnämnen att dom inte

Jävla vitskallar!

heller har behörighet till svenskt gymnasium. För invandrade barn i Sverige är den siffran nästan identisk.

Svenska Skolans gymnasium i Fuengirola har funnits i många år men hittills är det bara 3 elever som gått direkt från det svenska gymnasiet till spansk högskola.

/musik/

Lena: Det är lite häftigt med Svea Livgarde som var här. Har du sett dom nån gång? När dom rider?
Dom har ju såna här hjälmar på sig och på hjälmarna ser det ut som det sitter en massa vitt hår som liksom flyger. Och så rider dom och så trummar dom och så... Skithäftigt! Dom skulle ju uppträda nu ikväll klockan sex men alltså jag fattade inte om det var i Spanska Parken eller om det var på –/diskar/
vad heter det – Plaza de España. Det är lite förargligt, för att det ligger åt två olika håll.

Jag vet inte vad dom gör här egentligen, men om jag förstod det hela rätt så hade dom var här på nån turné. Man är ju trots allt lokalpatriot, trots att man bor i ett annat land.

Jag menar det att sen jag flyttade hit.. Svenska flaggans dag.. då åker man alltid till centrum... i Marabella och firar då Svenska flaggans dag.. Konsuln håller tal och rektorn håller tal, supersvenskt.. Och det har jag vart vartenda år. Men när jag bodde i Sverige jag har väl aldrig firat Svenska flaggans dag!
Det skulle inte falla mig in. Här gör man det.

Man är svensk alltså. Jag tror att mina barnbarn då, ja åtminstone den minsta då, han blir mera spanjor va. Timothy, som var tio då, han kommer så småningom med lite tur att bli halvspansk då. Men jag är svensk i själ och hjärta alltså.

Reporter: Vad skulle du tycka om det, om han blev mer spansk, Timothy?

Lena: Det skulle jag tycka är bra, för jag tycker det här att man har flytta till ett annat land... just nu att det är så mångkulturellt ... Även att det är problem och svårigheter...

Det ger ju honom mera möjligheter än att bo i Tensta eller Rinkeby va. Han har större möjligheter i livet... Just där med alla påhopp. Timothy har blivit nerslagen – jag tror inte att jag ljuger om jag säger tio gånger här ...

/håller ut vatten/

Fördelen är ju att det inte är så jäkla noga liksom med allt. Det andra går väl att överbrygga. Tror jag.

Det var diskbänken ja. Spansk diskbänk. /skrattar/ Sanslöst alltså.

Avannons: Ni har hört "Jävla vitskallar". Ett program av Daniel Velasco. Produktion: Ylva Lindgren. Slutmix: Matti Zemack.

/musiken slutar/